

Linskoriden 2015 blev bra och därmed steg lönsamheten i odlingen. Inför 2016 är förutsättningarna desamma med ett stabilt linpris. I fältförsök testades 2015 några odlaridéer, men svaren blev desamma som tidigare år – lin är en stabil gröda utan tvära kast i odlingsteknik.

Text: Albin Gunnarson, SFO

Lin 2016 – lönsamt och stabilt

Vi kan lägga ett mycket gott linår bakom oss 2015. Inte sedan 2004 har vi haft så goda linskoridar på mellan 2 och 3 ton per hektar. Men linodlingen 2015 ökade inte i den omfattning som man hade kunnat tro i spåren av vårrapsens sorti. En svag ökning blev det dock på 500 hektar till dryga 7000 hektar, fortfarande med över halva Sveriges areal i Östergötland. Men potentialen finns – för bara 5 år sedan låg arealerna på mellan 15 och 20 000 hektar.

Undvek jordloppor

Vårbruket blev tidigt och linet såddes i mitten på april. Det var säkert gynnsamt, både för utveckling och tillväxt, men det gav också det numera obetade linet en fördel mot linjordloppan. Får linet gro och befinna sig i uppkomstfasen innan lopporna vaknar till liv så har grödan förmodligen en stor fördel av detta, precis som vårrapsen har det.

Resultat från fjolårets och tidigare års odlingstekniska försök har

Dyrbara frön. Ett stabilt linpris kring 4 kronor per kilo och goda möjligheter för svenskt linfrö gör odlingskalkylen angenäm.
Foto: Jens Blomquist

visat att lin är en klurig gröda. Inte så mycket händer om man ändrar gödsling och utsädesmängd. Här har vi varit fast.

Odlaridé i försök

Men när fjolårets resultat redovisades hörde några duktiga erfarna linodlare av sig och ville inte riktigt kännas vid att försöksresultaten stämde med verkligheten. Våra diskussioner och resonemang mynnade ut i att SFO inom ramen för sortförsök, där vi även testar utsädesmängder, skapade ytterligare två led där vi ökade på kvävegivan med 40 kilo N på standardledet och ledet med den högsta utsädesmängden. Just högre utsädesmängd och högre kvävegiva än vad rådgivningen funnit stöd för i försöken, var vad som alltså skulle testas 2015.

Samma 55 kg/ha

Standard är 700 plantor/m² som motsvarar 55 kilo utsäde. År 2015 – detta goda linår – skördades 4 bra försök. De extra leden ska motsvara vad de ”duktiga” odlarna gör, de

sår lite tjockare och gödslar lite mer och är väldigt nöjda med det. Men inte heller 2015 visade försöken positiva resultat av detta. Speciellt inte när man räknar ekonomi på ökad insats.

Precis som tidigare år visade utsädesmängderna att fröskörden kan bli ett par procent högre om man höjer utsädesmängden från 700 pl/m² (55 kg/ha) till 900 pl/m² (70 kg/ha). Men merskoriden räcker inte till för att täcka den ökade utsädeskostnaden, och definitivt inte om man går över 70 kg/ha.

Olönsamt extra N

Samma återhållsamma respons gav linet på extra kväve 2015. Med 40 kilo extra kväve påverkades inte skörden nämnvärt. Endast en merskörd på ca 3 procent eller 90 kilo frö. Det räcker precis till att byta pengar med gödselleverantören, om man kombigödslar vill säga och inte drar på sig extra körning genom en övergödsling. Den ökade kvävegivan senarelade även skörden ett par dagar.

Serenade drar ifrån

I 2015 års sortförsök finner vi dock en sak som är statistisk säker. Det är att Serenade fortsätter att stärka sin position som Sveriges bästa linsort. År 2013 gick Serenade om Taurus i en flerårssammanställning av sortförsök, år 2014 befäste sorten positionen och 2015 drar Serenade ifrån ytterligare. Sorter efter Taurus och Serenade är det inte så gott om. Limagrain som förädlat Taurus har via Scandinavian Seed ett par nya sorter i provning. De verkar vara bättre än Taurus, men Serenade ligger ändå i topp. Serenade mognar en dag senare än Taurus.

Tunt med herbicider

När det gäller ogräsbekämpning är det lite tufft för linet. Trippeln som varit standard sedan Glean försvann i form av 0,8 tabletter Ally + 15 g Gratil + 0,2 MCPA finns i realiteten inte eftersom MCPA inte längre är registrerat i lin. Det försämrar effekten på målla. Ally i form av ren metsulfuronmetyl är på väg ut från marknaden. Det betyder att det framöver kan bli svårt att få tag i produkt, men den får användas 2016. Försök pågår med andra produkter för att finna en lösning, kanske till 2017.

Goda utsikter

Utsikterna för lin 2016 ser sammantaget goda, eller till och med mycket goda, ut. För exakt ett år sedan skrev vi följande i Frötidningen. "Utsikterna för lin 2015 är dock väldigt goda sett ur marknadens perspektiv. Oavsett vad som sker med spannmålspris eller rapspris tenderar linpriset att stabilt ligga kring 4 kronor hos handlarna."

Ur linets perspektiv blev detta en profetia som slog in till fullo. Linpriset ligger kvar på 4 kronor, spannmåls- och rapspris sjönk. Lin-kalkylerna 2015 har inte varit så starka på många år, speciellt inte med de goda skördedata vi fått in-rapporterat till www.svenskraps.se. Det finns inget som idag talar för att denna situation skulle förändras negativt till skörd 2016. Därför är det fortfarande läge att satsa stort på lin till våren. ●

Serenade toppar

	Omr D-F Frö kg/ha		Mognads- tid dagar	Stjälk- längd cm	Råfett % av ts
	Rel. Tal	Ant. förs.			
Lim Taurus	2340 = (100)	18	129	62	46,6
NPZ Serenade	111	18	131	55	45,7
LAN Libra o811	108	10	130	60	49,0
TdL Omegalin	96	12	132	58	49,1
LN1311	109	8	132	59	47,6
LN1411	109	8	132	58	48,5
GOP11	106	8	132	58	45,7

Avkastningsresultat och egenskaper från sortförsök i lin 2011–2015.

Försenad blomning. Ogräsbekämpning i lin kan påverka blomningen. I fältförsöket på Åsmestad i Östergötland syntes skillnader mellan blomningsintensitet mellan olika ogräsbehandlingar, vilket inte är helt ovanligt i lin. Detta syntes tydligt vid fototillfället den 29 juni 2015. Foto: Albin Gunnarson

Högst netto med lägst utsädesmängd

